nými, a to v tom smyslu, že jen včas podaným námitkám přiznává odkladnou moc, že však také o opozděných námitkách jest provésti řízení podle § 156 zák. čl. XIX/1907. Takového smyslu nelze ze znění citované normy vyčísti. Přiznal-li zákon odkladný účinek na exekuci včas podanému opravnému prostředku, neřekl tím nic jiného, nežli že opozděný rozklad odkladného účinku nemá. Jiný výklad odporoval by také všeobecně platné procesní zásadě, že opozděně podané opravné prostředky jest odmítnouti bez věcného projednání (srovnej zák. čl. XX z r. 1901 a prováděcí nařízení z 18. prosince 1901 č. 4600). Stížnost dovolává se k odůvodnění svého názoru také §u 181 zák. čl. XIX/1907. I tento předpis, jenž obsahuje všeobecné zásady pro odvolání z „rozhodnutí samosprávných orgánů pokladen", používá obratu „v zákonné lhůtě podané odvolání má, pokud zákon neustanovuje jinak, při výkonu rozhodnutí, výměrů nebo rozsudků odkládací účinek". Že i zde zmeškání lhůty odvolací má v zápětí praeklusi strany, plyne nade vši pochybnost z posledního odstavce téhož paragrafu, jenž zmocňuje ministerstvo mezi jiným také k tomu, aby stanovilo podrobnější předpisy o ospravedlňovacím řízení a obnově řízení, v tomto paragrafu upravených, čehož by nebylo třeba, kdyby zmeškání odvolací lhůty nebránilo projednání věci na podkladě opozděného opravného prostředku.

(Nález Nejv. správ. soudu ze dne 18. října 1927, č. 21319/27.)

Pensijní pojištění.

(Sděluje min. rada Dr. Bronislav Wellek.)

Kupecké služby. Fr. Plzeňská, zaměstnaná v závodě uzenářském přijímáním peněz od zákazníků na bloky registrující pokladny, nepodléhá pensijnímu pojištění, protože nekoná služeb kupeckých, vyžadujících určité obchodní zdatnosti.

Činnost Plzeňské spočívala především v tom, že přijímala od zákazníků bloky tří pokladen (od šesti prodavačů), jež napichovala na bodák a přijímala na blocích vyznačené peníze. Nejvyšší správní soud připouští, že činnost ta vyžaduje znalosti základních úkonů početních (sečítání a odčítání), znalost peněz v oběhu jsoucích a že vyžaduje pozornosti při přijímání peněz i na to, aby zákazník odebrané zboží zaplatil, ale činnost ta je v podstatě tak prostá a jednoduchá, že nelze o ní tvrditi, že vyžadovala by nějaké obchodní znalosti, obchodního výcviku neb dokonce obchodní zdatnosti. Pokladní taková obstarává v podstatě jen jeden výsek činnosti k tomu potřebné, aby podnik byl provozován a to právě onen výsek, který oněch znaků nevyžaduje: mechanické přijímání peněz již jinou osobou stanovených a vypočtených.

Zápisků žádných nevedla, nepoznamenávala vydané zboží a peníze za ně přijaté, netřídila bloky dle jednotlivých prodavačů, nýbrž právě jen peníze na bloku vyznačené od zákazníků brala a jim, platili-li větším penízem, vracela. Jistě vyžaduje i ta činnost pozornosti a opatrnosti, ale jen takové, jaké vyžaduje sebe podřízenější práce, má-li býti konána řádně. Jen takové pozornosti, a nikoliv obchodního výcviku a zdatnosti vyžadovalo i to, aby zákazníci zboží koupivší neodešli bez placení.

Neprávem dovozuje stížnost z fakta, že Plzeňská i mezi dnem vydávala peníze à konto svému zaměstnavateli, že musela znáti celý provoz obchodování, v čemž stížnost spatřuje znak obchodní zdatnosti. Vždyť i tu šlo jen o zjištění, je-li v pokladně peníz à konto žádaný, a nejvýše snad o to, aby se nevydala z peněz drobných, k čemuž zajisté nebylo potřebí nějaké znalosti provozu obchodu. Bez významu je, ručila-li Plzeňská za případné manko. Vždyť ručení to není než odpovědností za to, jestli práci jí svěřenou nekonala správně.

Ale nějakých znaků karakterisujících činnost kupeckou nebylo ani při večerním súčtování. Plzeňská totiž večer odevzdávala pokladnu, pře-

počítávala a súčtovala s majitelem firmy, jeho chotí nebo synem. Tito přinesli výkaz souhrnu peněz na kontrolní pokladně vyznačený poslední páskou a tuto část musela odvésti. Z toho patrno, že při súčtování tom šlo jen o to, aby Plzeňská přijaté peníze spočetla a odevzdala, při čemž zaměstnavatel kontroloval správnost odevzdaných peněz srovnáním s obnosem na poslední pásce kontrolní pokladny uvedeným.

I tu šlo tedy o sečtení přijatých peněz, k čemuž není potřebí, kromě nutné pozornosti a znalosti sčítání event. i znalosti přijatých peněz žádné jiné znalosti, obratnosti neb zdatnosti.

(Nález ze dne 3. října 1927, č. 20121.)

Prodavačky v cukrářském závodě podléhají jenom tehdy pensijnímu pojištění, vyžaduje-li jejich činnost prodavačská určitého výcviku, určité znalosti a pohotovosti, t. j. t. zv. kupecké zdatnosti, a je-li tato činnost zřejmě činností hlavní a ostatní zřejmě podřízené práce jen činností vedlejší.

V konkrétním případě hodnotil žalovaný úřad jako práci kupeckou pouze prodej zboží a nikoli přípravu zboží k prodeji (plnění cukroví, šlehání smetany a pod.), kterou pokládá za pouhý doplněk jejich hlavní činnosti prodavačské. Nebral však zřetel na výpověď prodavaček, že se jejich činnost při prodávání zboží omezovala na to, že návštěvníkům cukrárny vybrané zboží buď na talířku předložily neb zabalily a přijaly peníze a že větší část jejich doby pracovní byla vyplněna pracemi jinými, nepochybně podřízenými (mytím a opražováním obchodní místnosti, mytím nádobí a pod.). Dále nebyl v administrativním řízení vyšetřen rozsah obchodu stěžovatelova, zejména bylo-li v něm prodáváno skutečně zboží různého druhu, různých cen a různé jakosti v míře takové, aby mohlo býti usuzováno, že prodej jeho vyžaduje určitého výcviku, pohotovosti a znalostí. Vyšetření toho bylo zapotřebí, když osoby v řízení slyšené souhlasně to popřely, neboť nelze všeobecně tvrditi, že by cukrářských závodech každý, kdo při prodeji se účastní, pravidelně oné kupecké zdatnosti, obchodního pomocníka charakterisující, měl potřebí. Vzhledem k těmto rozporům a vadám bylo naříkané rozhodnutí zrušeno pro vady řízení.

(Nález ze dne 3. června 1927, č. 12077/27.)

Odborné třídění a vážení plechů v závodě Báňské a hutní společnosti nelze hodnotiti jako vyšší služby nekupecké ve smyslu zákona ze dne 16. ledna 1910, č. 20 ř. z., zakládající podle § 1. odst. 2. lit. b) pens. zákona č. 89/1920 pojistnou povinnost.

Definice „vyšších služeb" ani služeb podřízených neuvádí ani zákon o obchodních pomocnících ani zákon pensijní. Dle názoru Nejvyššího správního soudu je při řešení otázky, jakou činnost je považovati za „vyšší služby", přihlížeti k tomu, že zákonodárce zákonu o obchodních pomocnících podrobil všechny zaměstnance, kteří vykonávají služby kupecké; nelze proto předpokládati, že by z dobrodiní zákona tohoto chtěl vyloučiti ony zaměstnance, kteří sice nekonají služeb kupeckých, kteří však k výkonu svých služeb nekupeckých potřebují vyšší kvalifikace, mají větší zodpovědnost a konají práce pro podnik důležitější a význačnější než osoba vykonávající sebe podřízenější práce kupecké. Naopak nelze však přehlédnouti, že zákon na rozdíl od služeb kupeckých při službách nekupeckých rozeznává „vyšší služby" a „služby podřízenějšího rázu" a jen vykonavatele vyšších služeb činí účastnými dobrodiní z něj vyplývajících. Z těchto úvah podává se dle názoru Nejvyššího správního soudu, vysloveného ostatně již v nálezu ze dne 26. června 1924, č. 9611/24, Boh. č. 3817, že zákon o obchodních pomocnících vztahuje se vedle zaměstnanců kona-